

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

A Nemzeti Választási Bizottság 700/2018. számú határozata

A Nemzeti Választási Bizottság az Összefogás Párt [1035 Budapest, Miklós utca 13. 8. em. 42., képviseli: Szepessy Zsolt László (a továbbiakban: Beadványozó)] által benyújtott kifogás tárgyában – 20 igen és 1 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Bizottság a Magyar RTL Televízió Zrt. médiaszolgáltató RTL KLUB elnevezésű országos lineáris médiaszolgáltatásában 2018. április 3-án közzétett „Házon kívül” című műsorszáma ellen benyújtott kifogást elutasítja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Nemzeti Választási Bizottságnál (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest, Pf.: 547., e-mail: nvb@nvi.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. április 11-én 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

[A kifogás tartalma]

[1]Beadványozó 2018. április 6-án 14 óra 45 perckor személyesen eljárva kifogást nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz a „kiegyensúlyozott tájékoztatás és a választási esélyegyenlőség alapelveinek” megsértése miatt. Kifogásában az RTL KLUB televízió 2018. április 3-án közzétett „Házon kívül” című műsorszámában elhangzottakat sérelmezte.

[2]Idézte a Ve. 208. §-át, a 209. § (1) bekezdését, az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdését, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 13. §-át, valamint a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 12. §-át és 203. § 17. pontját. A jogszabályi rendelkezésekkel a „kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményére” kívánta felhívni a figyelmet. Hivatkozott a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11.

számú ítéletére, mellyel összefüggésben kiemelte, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. Ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel. Hozzátette, hogy mivel az általa kifogásolt műsorszám az Mttv. 203. § 17. pontjában meghatározott hírműsorszámnak minősül, vele szemben egyértelműen fennáll a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége. Az általa előadottak megerősítéseként hivatkozott az Alkotmánybíróság 1/2007. (I. 18.) AB határozatára, továbbá idézte a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 4. § (1) bekezdését is.

[3]Előadta, hogy a sérelmezett műsorszámban közöltek, 2018. március 29-én kerültek rögzítésre a „Házon kívül” című műsor felvétele kapcsán a Beadványozó és képviselőjelöltje, dr. Kiss Gyula által adott interjúban. Az RTL KLUB a sérelmezett műsorszámában azonban „nem tette közzé az Összegfogás Párt politikai tevékenységének, az Állami Számvevőszéki ellenőrzésével közöltekkel ellentétes véleményét, nem ismertette dr. Kiss Gyula képviselőjelölt által az előzetes letartóztatás hazai joggyakorlatának az Emberi Jogok Európai Bírósága esetjogával ellentétes voltára vonatkozó nyilatkozatát, valamint politikai felhangú párhuzamot vont nevezett mentelmi joga fenntartásáról és Czegléd Csaba egyéni képviselőjelölt mentelmi joga felfüggesztése tárgyában a Nemzeti Választási Bizottság által hozott döntések között”.

[4]Beadványozó álláspontja szerint az RTL KLUB ezzel a tevékenységével megsértette az Smtv. 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét. A jogsértés pedig egyúttal a választási esélyegyenlőség alapelveinek sérelméhez is vezet, mert a „választások véghajrájában közölt negatív tartalmú és ezzel ellentétes véleménynek teret nem adó műsorszám alkalmas arra, hogy Beadványozó választási esélyeit csökkentse a választáson”. Mindezek alapján kérte, hogy a Nemzeti Választási Bizottság kifogását a Ve. 214 - 220. §-ai alapján bírálja el.

[5]A Nemzeti Választási Iroda 2018. április 7-én, elektronikus úton tájékoztatta a Magyar RTL Televízió Zrt.-t (a továbbiakban: Médiaszolgáltató) a kifogás tartalmáról, valamint határidő megjelölése mellett felhívta, hogy amennyiben észrevételt kíván tenni arra, azt milyen fórumon és meddig teheti meg. A Médiaszolgáltató a megjelölt határidőben megküldte „észrevételeit” a kifogás kapcsán.

[6]A Médiaszolgáltató kifejtette, hogy az Mttv. a Médiaszolgáltató részére szerkesztői szabadságot biztosít, amelynek következtében a Médiaszolgáltató dönt a műsorainak tartalmáról. Kifejtette, hogy az NVB és a Kúria több eseti döntése nyomán következetes a joggyakorlat a tekintetben, hogy a Ve. alapvető szabályainak a műsorszámok összességét illetően kell érvényesülnie és hogy a meghatározott tartalmú műsorszámokat az adott ügy szempontjából irányadó teljes időszakban, összességükben kell vizsgálni. Álláspontja szerint Beadványozó nem bizonyította, de még csak nem is valószínűsítette, hogy a Médiaszolgáltató valamennyi műsorszámát, vagy legalább átfogó részét alapul véve kevesebb megjelenési lehetőséget kapott az más, azonos jogi helyzetben lévő jelölt szervezetekkel szemben, így kifogása nyilvánvalóan megalapozatlan.

[7]Kifejtette továbbá hogy, a Médiaszolgáltatónak az Smtv. 4. § (1) és 21. § (1) bekezdésében, valamint az Mttv. 3. §-ában foglalt szerkesztői szabadságának körébe tartozik azoknak az eseményeknek, történéseknek a meghatározása, amelyeket közérdeklődésre számot tartónak ítélt, illetőleg azoknak a politikai szereplőknek a meghatározása, akiknek a véleményét e fogalmi körben relevánsnak ítéli. A kifogásolt műsorszámokban Beadványozó és dr. Kiss Gyula álláspontjai a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően közzétételre kerültek.

[8]Álláspontja szerint, a kifogásban foglalt Smtv-ben és Mttv-ben szereplő médiajogi szabályok vizsgálatára a Ve. keretein belül az NVB által nem kerülhet sor. Az Mttv. szerinti kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége megvalósulásának vizsgálata az NMHH Médiatanácsa hatáskörébe tartozik.

[9]Mindezekre tekintettel a Médiaszolgáltató álláspontja szerint a kifogás megalapozatlan, így kérte, hogy a Nemzeti Választási Bizottság utasítsa el azt.

II.

[A Nemzeti Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[10]A kifogás nem alapos.

[11]A Nemzeti Választási Bizottság rögzíti, hogy a kifogás a Médiaszolgáltató RTL KLUB médiaszolgáltatásában 2018. április 3-án 23.00 órakor közzétett „Házon kívül” című műsorával kapcsolatban került előterjesztésre.

[12]A Nemzeti Választási Bizottság megállapítja, hogy a kifogás a Médiaszolgáltató tevékenységét a választási kampányban való részvétellel összefüggésben támadta, mely alapján arra – mint ágazati jogszabály – az Mttv. és az Smtv. rendelkezései is irányadóak. A Ve. 151. § (1) bekezdése alkalmazásában a médiaszolgáltató választási kampányban való részvételével kapcsolatban a Ve. rendelkezéseinek érvényre juttatása vizsgálandó az Mttv. és az Smtv. általános, alapvető szabályaira figyelemmel. Az Smtv. 13. §-a szerint a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni.

[13]Az Mttv. 203. § 40. és 41. pontja szerint a médiaszolgáltatás és a sajtótermék tartalmának meghatározása a médiaszolgáltató szabad döntésén alapul, a médiaszolgáltató az, aki szerkesztői felelősséggel rendelkezik a médiaszolgáltatás tartalmának megválasztásáért, és meghatározza annak összeállítását. A szerkesztői felelősség a médiatartalom kiválasztása és összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzésért való felelősséget jelenti. A médiaszolgáltatók, a sajtóterméket kiadók, a kiegészítő médiaszolgáltatást nyújtók, a műsorterjesztők az Mttv. hatálya alá tartozó tevékenységek végzése során a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének megfelelően, az Mttv.-ben és az Smtv.-ben meghatározottak szerint kötelesek egymással és a nézőkkel, hallgatókkal, olvasókkal, felhasználókkal, előfizetőkkel kölcsönösen együttműködve eljárni.

[14]A Nemzeti Választási Bizottság fenti, az Mttv.-ben és az Smtv.-ben foglalt alapelvek, valamint a Ve. rendelkezései és alapelveivel összefüggésben az alábbiakat állapítja meg.

[15]Az Mttv. a Médiaszolgáltató részére biztosítja a szerkesztői szabadságot, aminek mintegy garanciáját adja az Mttv. 7. §-ának, az Smtv. 13. §-ának és a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának rendelkezése. A Ve. alapvető szabályainak pedig a műsorszámok összességét illetően kell érvényesülnie. A Nemzeti Választási Bizottság – 556/2018. NVB határozat, 137/2014. NVB határozat, 960/2014. NVB határozat, 1106/2014. NVB határozat, 70/2015. NVB határozat és a Kúria több eseti döntésében – legutóbb a Kvk.I.37.388/2018/2. számú végzésében – is rámutatott arra, hogy a meghatározott tartalmú műsorszámokat az adott ügy szempontjából irányadó teljes időszakban, összességükben kell vizsgálni.

[16]A Nemzeti Választási Bizottság a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában megfogalmazott követelmény érvényesülésének vizsgálata során nem járhat el az egyes műsorszámokat kiragadva, hanem figyelemmel kell lennie valamennyi, a választásokkal kapcsolatba hozható tartalmú hír- és politikai műsorra. Ezen álláspontot erősíti az Alkotmánybíróság 1/2007. (I. 18.) AB határozatában foglalt érvelése és a Kúria Kvk.I.37.388/2018/2. számú végzése is. E döntésekben került rögzítésre, hogy „a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, mint amely azt a követelményt támasztja a médiaszolgáltatóval szemben, hogy az minden egyes álláspontot minden műsorszámában megjelenítsen. Ha a kiegyensúlyozottsági követelmény érvényesítésére minden esetben kizárólag egy műsorszámon belül keríthetne sort a médiaszolgáltató, az a sajtó-, azon belül a szerkesztési szabadság olyan fokú sérelmét jelentené, amelyet a legitím jogalkotói cél: a véleménypluralizmus elérése nem igazol”.

[17]A Nemzeti Választási Bizottság álláspontja szerint, figyelemmel az Alkotmánybíróság hivatkozott, 1/2007. (I. 18.) AB határozatában rögzített álláspontra, valamint az Mttv. fent hivatkozott rendelkezéseire, egy műsorszám tartalmának meghatározása, a tartalom kiválasztása, összeállítása és az annak alapján kialakított gyakorlat a szerkesztői szabadság és a szerkesztő felelősségébe és nem a választási bizottságok hatáskörébe tartozó kérdés, így annak vizsgálatára a Nemzeti Választási Bizottság nem rendelkezik hatáskörrel.

[18]A Kúria Kvk.IV.38.133/2016/2. számú határozatában kifejtette továbbá, hogy a véleménynyilvánítás, azon belül a sajtószabadság, valamint a szerkesztői szabadság tartalmi szempontjainak meghatározása az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik.

[19]A Nemzeti Választási Bizottság fentiekben részletesen kifejtettek alapján úgy foglal állást, hogy a kifogásban megjelölt jogsérelem, mely Beadványozó és a műsorban érintett további személyek véleményének vagy ellenvéleményének közlésében, illetve közlésének elmaradásában került meghatározásra a „szerkesztői szabadság” körébe tartozik, ezáltal a műsorszámból „kivágott álláspontok miatt” kizárólag a műsor szerkesztője tartozik felelősségre. A szerkesztői felelősség azonban jelen választási eljárás keretében nem vizsgálható.

[20]Továbbá tekintettel arra, hogy Beadványozó mindösszesen egy műsorszám tekintetében hivatkozott a megjelölt választási alapelv megsértésére, mely azonban a

Nemzeti Választási Bizottság és a Kúria következetes álláspontja alapján nem alapozhatja meg a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt alapelv sérelmét, ezért a Nemzeti Választási Bizottság a kifogás elutasításáról döntött.

III.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[21]A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontján, a 151. §-án, az Mttv. 7. §-án, a 203. § 40., 41. és 55. pontján, az Smtv. 13. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) bekezdésén, a 224. § (1), (2) és (5) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2018. április 8.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke